

Katowice, dn. 25 kwietnia 2019 r.

dr Katarzyna Czornik

Zakład Stosunków Międzynarodowych

Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Autoreferat

1. Imię i Nazwisko: Katarzyna Czornik

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

W 1998 roku rozpoczęłam studia na kierunku Politologia (specjalność społeczno-ustrojowa), w trybie stacjonarnym, jednolitym, 5-letnim magisterskim, na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Począwszy od siódmego semestru, biorąc pod uwagę zainteresowania naukowe, studiowałam według *indywidualnego programu studiów*. W trakcie studiów brałam czynny udział w życiu naukowym Uczelni. Byłam członkiem Koła Naukowego Politologów oraz Naukowego Koła Integracji Europejskiej. W 2002 roku otrzymałam następujące stypendia dla szczególnie uzdolnionych studentów: Stypendium Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, Stypendium Marszałka Województwa Śląskiego oraz Stypendium Rady Miasta Mysłowice. W 2002 roku rozpoczęłam naukę języka arabskiego w Szkole Języków Orientalnych w Katowicach, którą od października 2004 roku kontynuowałam w Szkole Języków Obcych „Maximus” przy Uniwersytecie Śląskim, a kolejno w ramach lekcji indywidualnych. Pracę magisterską pt. „Miejsce Rosji w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w okresie pozimnowojennym” napisałam pod kierunkiem prof. dr hab. Mieczysława Stolarczyka. Studia na kierunku Politologia ukończyłam z wyróżnieniem w maju 2003 roku z oceną końcową celujący (średnia ocen z całego toku studiów: 4,91).

Bezpośrednio po ukończeniu studiów magisterskich otrzymałam stypendium doktoranckie przyznane mi na okres czterech lat i w 2003 roku rozpoczęłam studia doktoranckie w trybie stacjonarnym w zakresie Politologii na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Dnia 26 października 2004 r. Rada Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego podjęła decyzję o otwarciu mi przewodu doktorskiego na temat: „Irak w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 1958–2005”. Na promotora wyżej wskazanej dysertacji powołano prof. dr. hab. Mieczysława Stolarczyka. 22 marca 2011 r. miała miejsce publiczna obrona rozprawy doktorskiej, która została wyróżniona i rekomendowana do druku. 29 marca 2011 r. Rada Wydziału Nauk Społecznych podjęła decyzję o nadaniu mi stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce. W nieco zmienionej i zaktualizowanej formie dysertacja została opublikowana pt. „Irak w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w okresie pozimnowojennym” w 2011 roku nakładem Wydawnictwa Remar i Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego (ss. 374, ISBN 978-83-61975-44-1).

Ze względu na zainteresowania naukowe i pozanaukowe permanentnie podnosiłam swoje kwalifikacje, kończąc różne kursy, szkolenia oraz programy naukowe.

W 2003 roku zostałam absolwentką trzyletniego Studium Katolickiej Nauki Społecznej w Katowicach.

W 2010 roku ukończyłam roczny program naukowy „Akademia Młodych Dyplomatów” ze specjalizacją Służba Zagraniczna (Promocja im. Józefa Becka 2009/2010) w Europejskiej Akademii Dyplomacji w Warszawie.

Dnia 2 sierpnia 2013 roku zdałam egzamin w Delegaturze Kuratorium Oświaty w Sosnowcu uzyskując stopień nauczyciela dyplomowanego.

W 2015 roku ukończyłam szkolenie *Różnice międzykulturowe w kontaktach międzynarodowych* w Europejskiej Akademii Dyplomacji w Warszawie (10.11.2015).

W 2016 roku ukończyłam szkolenie *Protokół dyplomatyczny i savoir-vivre w praktyce* w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Warszawie (22-23.02.2016).

W 2017 roku ukończyłam szkolenie *Negocjacje i myślenie strategiczne we współpracy międzynarodowej* w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Warszawie (13-14.12.2017).

W 2018 roku ukończyłam kurs *Różnice kulturowe we współpracy międzynarodowej* w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Warszawie (13-14.11.2018).

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

Uniwersytet Śląski w Katowicach jest podstawowym miejscem mojego zatrudnienia. Od momentu zatrudnienia jestem związana z Zakładem Stosunków Międzynarodowych w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

W okresie od 1.10.2006 r. do dnia 30.09.2007 r. byłam zatrudniona w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu na stanowisku asystenta w INPiDz. Zatrudnienie to zostało przedłużone na czas określony od 1.10.2007 r. do dnia 30.09.2009 r. w wymiarze pełnego etatu również na stanowisku asystenta, a kolejno od 9.11.2009 r. do 30.09.2011 r. w wymiarze pełnego etatu. Od 1 lipca 2011 r. po uzyskaniu stopnia doktora, zostałam zatrudniona na okres ośmiu lat na stanowisku adiunkta. Decyzją JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego zatrudnienie mojej osoby na stanowisku adiunkta zostało przedłużone na czas nieokreślony.

Poza pracą w Uniwersytecie Śląskim swoje doświadczenie dydaktyczne wzbogacam pracując nieprzerwanie od 1 września 2003 r. na stanowisku nauczyciela wiedzy o społeczeństwie w II Liceum Ogólnokształcącym im. Powstańców Śląskich w Mysłowicach. Ukończyłam wszystkie stopnie awansu zawodowego nauczyciela.

W przeszłości swoje doświadczenia naukowe i dydaktyczne wzbogaciłam pracując również w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej (semestr letni roku akademickiego 2004/2005), współpracując w latach 2009-2011 z Młodzieżowym Domem Kultury w Mysłowicach oraz w roku szkolnym 2012/2013 z Centrum Edukacji Siódmka (szkole dla dorosłych).

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017 r. poz. 1789):

a) tytuł osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe wskazuję monografię mojego autorstwa pt. *Polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym. Elementy kontynuacji i zmiany*. Praca stanowi podstawę mojego wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego.

b) autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci wydawniczy

Katarzyna Czornik: *Polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym. Elementy kontynuacji i zmiany*, Toruń 2019, Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 716.

Recenzent wydawniczy: prof. dr hab. Grzegorz Janusz

c) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Prezentowana monografia, która stanowi podstawę mojego wniosku habilitacyjnego, podejmuje aktualną i niezwykle kontrowersyjną w interpretacji problematykę z zakresu stosunków międzynarodowych, obejmującą materię elementów kontynuacji i zmiany w polityce Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec strategicznego regionu, będącego polem ścierania się interesów wielu podmiotów państwowych (mocarstw globalnych i regionalnych) i pozapaństwowych (m.in. organizacji terrorystycznych), jakim od dziesięcioleci pozostaje Bliski Wschód.

Celem badawczym pracy jest analiza znaczenia, miejsca i roli Bliskiego Wschodu w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w okresie pozimnowojennym, jak również ukazanie konstytutywności uwarunkowań wewnątrzamerykańskich, regionalnych (bliskowschodnich) oraz zewnętrznych (globalnych) dla polityki Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu. Zasadniczym celem badawczym monografii jest wyeksponowanie wiodących elementów (dominant) kontynuacji (ciągłości) i zmiany w charakterze, kształcie oraz w różnych wymiarach i płaszczyznach polityki bliskowschodniej USA po rozpadzie układu bipolarnego. W tym kontekście szczególnie istotna pozostaje analiza dominant kontynuacji i elementów zmiany w materii wiodących interesów oraz celów polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych realizowanych wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym, jak również ukazanie dominant zmiany i elementów kontynuacji w sferze głównych wyzwań i zagrożeń dla realizacji interesów i celów w polityce Stanów Zjednoczonych na Bliskim Wschodzie po rozpadzie układu bipolarnego.

Celem badawczym pracy jest również ukazanie dominujących tendencji w polityce USA wobec Bliskiego Wschodu oraz ewolucji strategii polityki bliskowschodniej poszczególnych amerykańskich administracji – począwszy od prezydenta George’a H. Busha, aż do urzędującego prezydenta Donalda Trumpa. Celem pozostaje również wskazanie czy, a jeżeli tak to w jaki sposób, i w jakim stopniu oraz w jakich okolicznościach przynależność

polityczna prezydenta Stanów Zjednoczonych (Demokrata/Republikanin) wpływała na kształt strategii i charakter polityki bliskowschodniej USA, w tym zwłaszcza na zdolność do wykorzystywania narzędzi natury *hard power* przez przywódców amerykańskiej egzekutywy.

Celem badawczym pracy jest ponadto analiza wiodących determinant relacji bilateralnych pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a państwami regionu bliskowschodniego, a także interesów, celów oraz głównych wyzwań i zagrożeń dla efektywności polityki USA wobec Bliskiego Wschodu, ze szczególnym uwzględnieniem strategicznego partnerstwa amerykańsko-izraelskiego, utrzymywania w charakterze *client states* niektórych państw regionu (Arabia Saudyjska, Egipt, Jordania), dążeń do zapewnienia USA bezpieczeństwa surowcowego (energetycznego), działań na rzecz stabilizacji i demokratyzacji regionu, jak również dominujących w regionie konfliktów zbrojnych, ambicji mocarstwowych i atomowych Islamskiej Republiki Iranu, zmiany (i usiłowań zmiany) proamerykańskich reżimów w regionie (*casus* Egiptu) i przetrwania reżimów antyamerykańskich (*casus* Syrii) oraz materii ekspansji terroryzmu muzułmańskiego i jego zradykalizowanej formy – dżihadyzmu.

Problem badawczy podjęty w monografii oparłam na głównej tezie badawczej oraz na kilku szczegółowych założeniach (tezach) badawczych.

Wiodąca teza pracy została ujęta w następujący sposób: w okresie pozimnowojennym, mimo prób przewartościowań (w tym *Asian Pivot*), Bliski Wschód permanentnie zajmuje miejsce priorytetowe w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych. Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu nigdy nie miała charakteru przypadkowego jako, że region ten był postrzegany przez kolejne administracje amerykańskie jako kluczowy dla realizacji strategicznych interesów USA. W polityce USA wobec Bliskiego Wschodu dominują elementy kontynuacji (ciągłości) interesów oraz założonych celów, natomiast zmiana pojawia się zazwyczaj w przypadku nowych wyzwań i zagrożeń dla polityki bliskowschodniej Stanów Zjednoczonych. Stała polityczna, ekonomiczna oraz militarna obecność Stanów Zjednoczonych w regionie Bliskiego Wschodu jest postrzegana przez amerykańskie klasy rządzące jako *conditio sine qua non* realizowania wiodących celów w bliskowschodniej polityce Stanów Zjednoczonych, ale również jako warunek konieczny ich globalnego zaangażowania i utrzymywania statusu jedyne supermocarstwa.

Tezy szczegółowe niniejszej pracy określiłam w następujący sposób: T.1. Miejsce Bliskiego Wschodu w polityce USA jest determinowane względami politycznymi, militarnymi oraz ekonomicznymi; T.2. Do niezmiennych celów w polityce Stanów Zjednoczonych w regionie bliskowschodnim należą: utrzymywanie strategicznego partnerstwa z Izraelem, kooperacja z sojusznikami arabskimi w regionie (Arabia Saudyjska, Egipt,

Jordania), zapewnienie USA swobodnego dostępu do surowców energetycznych – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, stabilizacja regionu poprzez jego demokratyzację i reformy gospodarcze; T.3. Do najważniejszych wyzwań i zagrożeń dla realizacji polityki bliskowschodniej USA w okresie pozimnowojennym należą: konflikty zbrojne, aspiracje mocarstwowe i atomowe Islamskiej Republiki Iranu, zmiany proamerykańskich reżimów politycznych i utrzymywanie się reżimów antyamerykańskich, ekspansja zagrożeń terrorystycznych i dżihadystycznych; T.4. W przypadku elementów ciągłości (kontynuacji) przynależność polityczna kandydata – Demokrata czy Republikanin – nie była czynnikiem determinującym strategię i politykę USA wobec Bliskiego Wschodu; T.5. Przynależność polityczna prezydenta USA była czynnikiem determinującym wykorzystanie instrumentu siły w polityce bliskowschodniej USA – Republikanie (neokonserwatyści) częściej, niż Demokraci sięgali po narzędzia natury *hard power*; T.6. W okresie pozimnowojennym instrumentami w polityce bliskowschodniej USA, częściej niż w okresie zimnej wojny wykorzystywanymi, a nawet nadużywanymi, czy też wykorzystywanymi bezprawnie, stały się instrumenty natury *hard power* (czynnik siły); T.7. Wiodącym i niezmiennym w czasie celem polityki USA wobec Bliskiego Wschodu jest dążenie do zagwarantowania stabilności w regionie, która umożliwi USA pełną realizację założonych interesów oraz celów w polityce bliskowschodniej; T.8. Strategia Waszyngtonu względem Bliskiego Wschodu pozostawała w ścisłym związku z dążeniami USA do uregulowania konfliktu izraelsko-palestyńskiego oraz zapewnienia stabilizacji politycznej i gospodarczej w tej części globu; T.9. USA stosują w polityce wobec państw Bliskiego Wschodu podwójne standardy – nagradzając politycznych sojuszników (nawet autorytarne reżimy – Arabia Saudyjska) i karząc politycznych wrogów (Islamska Republika Iranu); T.10. USA dążąc do umocnienia suwerenności i bezpieczeństwa Izraela – jako swojego głównego sojusznika na Bliskim Wschodzie, nigdy nie zrezygnowały z dążeń na rzecz pozyskania sojuszników wśród państw arabskich; T.11. Czynnik ekonomiczny (zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego), mimo prób dywersyfikacji oraz uniezależnienia od dostawców bliskowschodnich ropy naftowej i gazu ziemnego, permanentnie stanowi jedno z wiodących uwarunkowań polityki bliskowschodniej USA; T.12. USA permanentnie dążą do poszerzenia grona arabskich sojuszników Izraela, a kolejnym po Egipcie i Jordanii państwem, które podejmuje współpracę z Izraelem z inicjatywy USA jest Arabia Saudyjska; T.13. W okresie pozimnowojennym jednym z wiodących i niezmiennych celów w polityce bliskowschodniej USA pozostaje demokratyzacja regionu, z wykorzystaniem instrumentów polityki siły, która doprowadziła do nasilenia się tendencji antyamerykańskich i powstania najgroźniejszej organizacji dżihadystycznej w XXI wieku, tak zwanego Państwa Islamskiego.

W celu zweryfikowania tak określonego problemu badawczego pracy postawiłam kilka szczegółowych pytań badawczych: *P.B.1.* W jaki sposób ewoluowała polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu oraz jakie czynniki determinowały jej kształt i charakter w okresie funkcjonowania układu bipolarnego i po jego rozpadzie?; *P.B.2.* Jaki wpływ na politykę USA wobec Bliskiego Wschodu wywierały uwarunkowania wewnątrzamerykańskie, bliskowschodnie i globalne?; *P.B.3.* Jakie były przyczyny stałości interesów (braku ich modyfikacji) i kontynuacji realizacji celów w polityce USA wobec Bliskiego Wschodu?; *P.B.4.* Jakie były przyczyny zmiany (modyfikacji) w realizacji celów w polityce USA wobec Bliskiego Wschodu?; *P.B.5.* Jakie nowe wyzwania i zagrożenia determinowały kontynuację lub zmianę w definiowaniu interesów i realizowanych celów w polityce USA wobec Bliskiego Wschodu?; *P.B.6.* Jaki wpływ na permanencję relacji bilateralnych pomiędzy USA a państwami regionu wywarł strategiczny sojusz amerykańsko-izraelski?; *P.B.7.* Jakie instrumenty wykorzystywane do realizacji zdefiniowanych interesów i założonych celów oraz eliminowania pojawiających się dla nich zagrożeń wykorzystywały poszczególne administracje?; *P.B.8.* Jaka była efektywność strategii i polityki USA wobec Bliskiego Wschodu z perspektywy ciągłości i wprowadzanych elementów zmiany jej charakteru oraz pojawiających się podwójnych standardów w podejściu do postrzegania poszczególnych państw w regionie?; *P.B.9.* Czy materia ciągłości (kontynuacji) lub zmiany (modyfikacji) w amerykańskiej polityce bliskowschodniej była warunkowana polityczną przynależnością prezydenta USA (Demokrata/Republikanin)?

Analizę przyjętego problemu badawczego, weryfikację sformułowanych tez badawczych, jak również działania podejmowane na rzecz uzyskania odpowiedzi na postawione pytania badawcze, przeprowadziłam z wykorzystaniem kilku najbardziej adekwatnych do badania tego typu problematyki metod badawczych.

Dominującą w tym zakresie była zatem, częstokroć wykorzystywana w badaniu stosunków międzynarodowych, metoda komparatywna, która umożliwiła wychwycenie podobieństw i różnic w polityce bliskowschodniej kolejnych amerykańskich administracji ukonstytuowanych w okresie pozimnowojennym. Metoda komparatywna w przypadku badanego problemu umożliwiła mi porównanie zarówno strategii, jak również eksponowanych i realizowanych interesów i celów w polityce bliskowschodniej kolejnych prezydentów Stanów Zjednoczonych po rozpadzie układu bipolarnego. Wykorzystanie właśnie tej metody stworzyło mi możliwość dla trafnego wskazania, które elementy w polityce USA wobec Bliskiego Wschodu były kontynuowane i cechowała je niezmiennność w czasie, a w przypadku których pojawiały się określone modyfikacje i jakie przesłanki sprawiały, iż owe modyfikacje

następowały. Metoda komparatywna jak żadna inna pozwoliła na uchwycenie podobieństw i różnic w tej płaszczyźnie. Zastosowanie metody komparatywnej nie było oczywiście wystarczające i wymagało wzbogacenia i poparcia innymi metodami badawczymi w celu dalszego opracowania naukowego analizowanych treści.

Tym samym mogę stwierdzić, iż wykorzystanie kolejnej metody instytucjonalno-prawnej było szczególnie pomocne w rozdziale drugim pracy, w którym analizie poddałam kolejne akty normatywne oraz przyjmowane i wdrażane strategie polityki bliskowschodniej USA, z uwzględnieniem ich podziału na okresy kolejnych prezydentur. Metoda instytucjonalno-prawna umożliwiła mi zatem dokonanie pogłębionej eksploracji działań instytucji politycznych, aktów prawnych oraz znaczących dokumentów programowych odnoszących się do wielu płaszczyzn oraz relacji bilateralnych i multilateralnych pomiędzy USA a państwami Bliskiego Wschodu pozostającymi w orbicie szczególnego zainteresowania amerykańskiej klasy rządzącej.

Z kolei metoda historyczna, która również okazała się niezwykle wartościowa przy analizie zebranych materiałów, została zaś przeze mnie wykorzystana przy wyeksponowaniu charakteru uwarunkowań determinujących polityczno-ekonomiczno-społeczny kształt Bliskiego Wschodu, poszukiwaniu genezy zjawisk i procesów występujących zarówno w polityce bliskowschodniej USA, jak również w badaniu uwarunkowań historycznych (kulturowych, etnicznych i religijnych) determinujących geopolityczny kształt Bliskiego Wschodu. Wykorzystanie tej właśnie metody pozwoliło mi na określenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy przeszłością (okresem zimnej wojny) a teraźniejszością (pojmowaną jako okres po rozpadzie układu bipolarnego). Geneza zainteresowania USA regionem bliskowschodnim sięga bowiem głęboko poza ramy rozpadu układu bipolarnego i pozostaje w ścisłej korelacji ze zjawiskami procesami politycznymi, gospodarczymi, kulturowymi i społecznymi zarówno z okresu zimnej wojny, a nawet z przełomu XIX i XX wieku, gdy pojawiały się pierwsze oznaki zainteresowania amerykańskich elit politycznych i ekonomicznych tą częścią świata.

Prowadząc badania na tak rozległym i skomplikowanym obszarze badawczym przydatne okazały się zatem również metoda analizy treści, metoda decyzyjna, a także analiza i krytyka źródeł, analiza i krytyka piśmiennictwa oraz synteza i opis.

Mogę przy tym z całą stanowczością podkreślić, iż podjęta i prezentowana w monografii tematyka badawcza nie jest próbą opisu zjawisk i procesów zachodzących na Bliskim Wschodzie, ale stanowi ona oryginalny wyraz pogłębionej analizy politologicznej,

której zasadniczym celem było wyeksponowanie elementów kontynuacji i zmian w polityce Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu.

Dokonana analiza stanowi odwołanie zarówno do rozumowania opartego na analizie zjawiska, jak i na syntezie. Analiza zjawiska została wykorzystana do badania konkretnych wewnętrzpaństwowych, wewnątrzregionalnych i pozaregionalnych uwarunkowań polityki państw Bliskiego Wschodu, a także wiodących determinant bliskowschodniej polityki USA. Synteza natomiast została zastosowana w badaniach nad określeniem interesów i celów w polityce Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu oraz wyeksponowaniu wiodących dla nich wyzwań i zagrożeń o zasięgu regionalnym i pozaregionalnym

Co więcej, przedstawiony przeze mnie materiał badawczy realizuje szereg funkcji nauki, w tym zwłaszcza:

1. funkcję deskryptywną – jego celem jest charakterystyka strategii i polityki bliskowschodniej Stanów Zjednoczonych (opis jej uwarunkowań, założeń i skutków realizacji);

2. funkcję eksplanacyjną – w oparciu o wcześniej zdefiniowane problemy i dokonaną charakterystykę specyfiki uwarunkowań regionu bliskowschodniego, celem jest odpowiedź na szereg pytań badawczych, weryfikacja głównej tezy badawczej oraz realizacja określonych szczegółowych tez i celów badawczych – chodzi tu przede wszystkim o wskazanie głównych determinant oraz elementów ciągłości i zmiany w polityce bliskowschodniej USA, a także wyjaśnienie przyczyn dominacji kontynuacji definiowania interesów i różnicowania (zmiany) reagowania na wyzwania i zagrożenia dla amerykańskiej polityki bliskowschodniej;

3. funkcję prognostyczną – realizacja niniejszego projektu badawczego pozwala wskazać implikacje polityki USA wobec Bliskiego Wschodu tak w skali regionalnej, jak również pozaregionalnej, zarówno w perspektywie krótko, średnio, jak i długoterminowej, a także pozwala określić dynamikę zmian w politykę bliskowschodniej Stanów Zjednoczonych oraz przybliżyć wiodące tendencje w charakterze i wymiarze tej polityki w przypadku urzędującego prezydenta USA, który jak można domniemywać będzie ubiegać się o reelekcję.

Celem prezentowanego materiału badawczego jest poszerzenie dotychczasowej i zdobycie nowej wiedzy na temat elementów kontynuacji i zmiany w polityce Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym. Przedstawione przeze mnie wyniki badań należy więc zaliczyć do badań podstawowych, ukierunkowanych. Ich efektem jest bowiem stworzenie szerokiej bazy wiedzy na temat uwarunkowań polityki bliskowschodniej, które wpływały na politykę bliskowschodnią Stanów Zjednoczonych po rozpadzie układu bipolarnego oraz statykę lub dynamikę zmian, które niosła za sobą ta polityka zarówno dla poszczególnych regionu państw, ale również dla pozycji międzynarodowej

Stanów Zjednoczonych i środowiska międzynarodowego, w tym rywalizacji mocarstw regionalnych i globalnych na Bliskim Wschodzie. Baza ta będzie mogła służyć jako punkt wyjścia do dalszych badań oraz rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętej problematyki bliskowschodniej oraz amerykańskiej.

Odnosząc się z kolei do ram czasowych publikacji, należy podkreślić, iż nie zostały one wyznaczone przeze mnie przypadkowo. Przyjęcie zwieńczenia zimnej wojny jako dolnej cezury czasowej jest w pełni uzasadnione i niezwykle istotne, ze względu na fakt, iż niesło ono za sobą nie tylko poważne implikacje dla polityki globalnej Stanów Zjednoczonych, które pozostały w charakterze jedyne (samotne) supermocarstwa, hipermocarstwa, światowego hegemonu a z czasem nawet żandarma porządku globalnego, ale oznaczało również konieczność pewnego przewartościowania w strategii amerykańskiej polityki bliskowschodniej. Fakt, iż zniknęła druga najważniejsza siła konkurencyjna w regionie Bliskiego Wschodu – ZSRR, która w okresie zimnej wojny rywalizowała o wpływy z USA, umożliwił Waszyngtonowi całkowitą influencję w regionie i przejęcie roli jedyne mocarstwa bliskowschodniego. Rozpad ZSRR stworzył Stanom Zjednoczonym możliwość poszerzania własnej strefy wpływów i przejmowania w charakterze *client states* kolejnych, po Egipcie, państw w regionie. USA mogły tym samym w pełni zacząć realizować polityczne, militarne oraz ekonomiczne interesy w tej części globu bez ryzyka, że wkraczają w strefę wpływów innego podmiotu i tym samym narażają społeczność lokalną a nawet międzynarodową na ryzyko wybuchu kolejnego konfliktu regionalnego, czy nawet globalnego. Należy przy tym zaznaczyć, że mimo iż wiodąca cezura dolna pracy do przełom lat 80. i 90. XX wieku, to jednak w pracy, zwłaszcza w przypadku analizy elementów kontynuacji i zmiany w polityce USA wobec Izraela, Arabii Saudyjskiej, Egiptu, Jordanii, czy Iranu pojawiają się odwołania do okresu zimnej wojny (początku zawiązywania relacji oraz ich przebiegu, czy wiodących uwarunkowań). Jest to zabieg celowy i o tyle istotny, że pozwolił mi na o wiele bardziej czytelne zrozumienie polityki USA wobec tych państw w okresie pozimnowojennym, jako że zazwyczaj rzecz dotyczy szeroko pojętej kontynuacji, zaś w przypadku Iranu (Islamskiej Republiki Iranu) wiodące przewartościowanie w relacjach amerykańsko-irańskich nastąpiło właśnie w okresie zimnej wojny (rewolucja islamska z 1979 roku).

Nie mogłam zatem dokonać właściwej analizy, jak również w pełni uzasadnić wiodących tendencji z okresu pozimnowojennego w szeroko pojętych relacjach amerykańsko-arabskich, amerykańsko-izraelskich, w charakterze polityki USA wobec Islamskiej Republiki Iranu, czy konfliktu bliskowschodniego i procesu pokojowego, nie odwołując się do ich genezy, a ta przypada na kolejne dekady po zakończeniu drugiej wojny światowej.

Z kolei górna cezura niniejszej publikacji nie została przeze mnie jasno zdefiniowana, niemniej jednak przyjął, iż jest to koniec 2018 roku (zakończenie pisania niniejszej publikacji). Rok 2018 wydaje mi się być zaś o tyle ważny, że pozwolił mi na wskazanie wiodących tendencji w polityce bliskowschodniej urzędującego prezydenta USA Donalda Trumpa, który jak można domniemywać będzie ubiegał się reelekcję, a którego polityka (jak i charakter jej prowadzenia) wywołuje ogromne kontrowersje zarówno wśród amerykańskiego establishmentu, jak również wśród poszczególnych członków społeczności międzynarodowej. Włączenie do analizy okresu prezydentury Donalda Trumpa pozwolił mi również na wskazanie ciekawych, ale i kontrowersyjnych dominat zmiany w charakterze polityki bliskowschodniej oraz pozwoliło mi na wykorzystanie funkcji prognostycznej nauki i zastanowienie się nad konsekwencjami tej polityki, tak dla miejsca Bliskiego Wschodu w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa USA, dla przyszłości relacji USA z poszczególnymi podmiotami w regionie, jak również jej wpływu na kształt rywalizacji USA z innymi państwami w regionie Bliskiego Wschodu.

Monografii nadałam układ chronologiczno-problemowy. Podtytuł niniejszej monografii „elementy kontynuacji i zmiany” sugerowałby konieczność tradycyjnego podejścia do problemu i podjęcia jego analizy w sposób chronologiczny w każdym rozdziale, na wzór podejścia zastosowanego przeze mnie w rozdziale II. Niemniej jednak z pełną świadomością, typowe chronologiczne ujęcie wykorzystałam tylko w przypadku porównywania kolejnych strategii, którym nadałam określone nazwy i ramy czasowe. W sferze analizy interesów i celów w polityce zagranicznej USA oraz wyzwań i zagrożeń dla nich istniejących w okresie pozimnowojennym, zdecydowałam się na bardziej wymagające ujęcie problemowe, zaś dopiero w ramach kolejnych problemów, jeżeli widoczne są elementy ciągłości i zmiany, to na przedstawienie ujęcia i postrzegania danego celu, czy zagrożenia (problemu) przez kolejne administracje. Takie podejście umożliwiło mi stworzenie szerokiego pola badawczego dla wybranych problemów (podejście problemowe) a jednocześnie pozwoliło na analizę polityki bliskowschodniej poszczególnych administracji (podejście chronologiczne). Przyjęte i zastosowane ujęcie problemów badawczych wydaje się zatem czytelne i w pełni uzasadnione.

Prezentowaną monografię podzieliłam na cztery rozdziały, których struktura i podział wynikają z przyjętych wcześniej metod badawczych, problemu badawczego i określonego kryterium przedmiotowo-czasowego. Trzy rozdziały mają charakter problemowy, jeden zaś został skonstruowany w oparciu o ramy *stricte* chronologiczno-problemowe. Całość dopełnia wstęp, zakończenie, wykaz najczęściej stosowanych skrótów, spis map, tabel i wykresów oraz bibliografia.

W rozdziale I, który zatytułowałam *Determinanty polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym* w sposób syntetyczny a zarazem holistyczny poddałam analizie wiodące uwarunkowania polityki bliskowschodniej Stanów Zjednoczonych, przy czym świadomie zgrupowałam je w dwóch odrębnych kategoriach. W podrozdziale pierwszym wskazałam bowiem na wiodące uwarunkowania wewnątrzamerykańskie i zewnętrzne (globalne), które sprawiły i umożliwiły USA przejęcie roli jedyne go supermocarstwa po rozpadzie układu bipolarnego a w przypadku Bliskiego Wschodu utrzymania pozycji jedyne go mocarstwa bliskowschodnie go. Z kolei w podrozdziale drugim punkt wiodący analizy stanowiły dla mnie uwarunkowania regionalne (bliskowschodnie), które nie tylko definiują istotę specyfiki Bliskiego Wschodu, ale również determinują tak ogromne zainteresowanie USA tą właśnie częścią świata.

Rozdział II noszący tytuł *Elementy kontynuacji i zmiany w strategiach polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym – ujęcie koncepcyjne* poświęciłam z kolei analizie doktryn kolejnych amerykańskich administracji wobec Bliskiego Wschodu – począwszy od administracji George’a H. Busha, aż do administracji Donalda Trumpa. Rozdział ten podzieliłam chronologicznie na podrozdziały wynikające z przejmowania przez kolejnych prezydentów stanowiska głowy państwa. Przypisane poszczególnym administracjom nazwy strategii, w przyjętym założeniu koncepcyjnym, odzwierciedlają według mnie wiodącą cechę wyróżniającą lub definiującą w zasadniczy sposób daną bliskowschodnią strategię poszczególnych prezydentów. I tak kolejno pojawiają się: *(American) New World Order* w okresie prezydentury George’a H. Busha (1989-1993); *Dual containment* w okresie prezydentury Billa Clintona (1993-2001); *The New Crusade: America’s War on Terrorism* determinujące prezydenturę George’a W. Busha (2001-2009); *Change We Need! Reluctance involvement* wyróżniające prezydenturę Baracka Obamy (2009-2017); i w końcu *American World Order* czy brak strategii? – zasadnicze dla prezydentury Donalda Trumpa (2017-...).

W rozdziale III noszącym tytuł *Interesy i cele polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych Ameryki realizowane wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym – dominanty kontynuacji i elementy zmiany* skupiłam się już zasadniczo na wyeksponowaniu i analizie politologicznej głównych interesów i celów w polityce bliskowschodniej USA realizowanych z mniejszym lub większym powodzeniem kolejno przez amerykańskie administracje, jednak z wyraźnym wyeksponowaniem, iż w tym przypadku dominantę polityki stanowi kontynuacja (ciągłość), zaś zmiana to tylko mniej znaczący (sporadycznie pojawiający się) element. W rozdziale tym analizie poddałam zatem następujące interesy i cele

w amerykańskiej polityce bliskowschodniej: utrzymanie uprzywilejowanego partnerstwa z Izraelem; zapewnienie stabilności sojusznicznym państwom arabskim w regionie (odpowiednio Arabii Saudyjskiej, Egiptowi oraz Jordanii); zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego (energetycznego) Stanom Zjednoczonym; oraz kwestię promowania demokracji, idei społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju gospodarczego państw Bliskiego Wschodu.

Ostatni, IV rozdział *Główne wyzwania i zagrożenia dla realizacji interesów i celów w polityce Stanów Zjednoczonych Ameryki na Bliskim Wschodzie w okresie pozimnowojennym – dominanty zmiany i elementy kontynuacji* poświęciłam z kolei analizie wiodących, tradycyjnych i nowych, wyzwań i zagrożeń dla polityki amerykańskiej wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym. W tytule tego rozdziału z pełną świadomością zasugerowałam (w przeciwieństwie do rozdziału III), iż dominantę stanowi zmiana, a kontynuacja (ciągłość) to element charakterystyczny tylko dla wybranych, raczej tradycyjnych wyzwań i zagrożeń dla amerykańskich interesów i celów w polityce bliskowschodniej. W rozdziale tym analizie poddałam zatem następujące problemy: konflikty zbrojne (w tym konflikt izraelsko-palestyński i bliskowschodni proces pokojowy; wojny w Zatoce Perskiej – stanowisko USA wobec agresji Iraku na Kuwejt oraz agresję USA na Irak w 2003 roku; stanowisko USA wobec interwencji zbrojnej Arabii Saudyjskiej w Bahrajnie oraz interwencji zbrojnej Arabii Saudyjskiej w Jemenie i jemeńskiej wojny domowej); ambicje mocarstwowe i atomowe Islamskiej Republiki Iranu; stanowisko USA wobec zmiany i usiłowań zmiany bliskowschodnich reżimów w kontekście wyzwań Arabskiej Wiosny (*casus* Egiptu i Syrii); terroryzm bliskowschodni i dżihadyzm, z podziałem ewolucyjnym na dwa etapy – dominację Al-Kaidy jako zagrożenia dla polityki bliskowschodniej USA, a kolejno dominację tak zwanego Państwa Islamskiego jako największego zagrożenia dla polityki bliskowschodniej Stanów Zjednoczonych.

Publikację zamyka *Zakończenie* zawierające wnioski z analizy problemów badawczych podejmowanych przeze mnie w kolejnych rozdziałach. W monografii świadomie zrezygnowałam z rozdziału podsumowującego, by uniknąć niepotrzebnych powtórzeń, tym bardziej, że każdy rozdział zakończony jest podsumowaniem dokonanej analizy i wyciągniętymi z niej wnioskami. W niniejszej monografii obszerne *Zakończenie* pełni zatem rolę swego rodzaju rozdziału podsumowującego i tym samym pozwala zrozumieć istotę polityki Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu w kontekście występujących z niej dominant ciągłości oraz elementów zmiany. Takie ujęcie problemu badawczego, jak się wydaje, pozwoliło mi w najbardziej precyzyjny i zdefiniowany sposób na ukazanie elementów

ciągłości i zmiany w polityce zagranicznej USA wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym. Po przeanalizowaniu polityki Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym, w kontekście procesów ciągłości (kontynuacji) i zmiany w wymiarach i charakterze tej polityki mogę więc z całym przekonaniem stwierdzić, iż teza pracy zaprezentowana przeze mnie we wstępie została pozytywnie zweryfikowana. W kolejnych administracjach dominowały elementy kontynuacji zakładanych celów, ale dostrzegalne były również, wynikające ze zmieniających się determinant wewnątrz- i zewnątrzregionalnych, elementy zmiany.

W moim przekonaniu prezentowaną monografię cechuje oryginalność, jako że wnosi ona nowe elementy do nauki o stosunkach międzynarodowych, wpisując się w nurt badań dotyczących problematyki bliskowschodniej oraz elementów amerykańistyki. Ma ona wymiar interdyscyplinarny a jej mocną stroną jest pogłębiona analiza i dogłębna eksploracja tak skomplikowanego i szerokiego problemu badawczego, z którego wyciągnięte wnioski dotyczące deklarowanych i realizowanych interesów, motywów i celów w polityce bliskowschodniej Stanów Zjednoczonych mogą być podstawą nie tylko dla dalszych prac badawczych w tym temacie, ale w praktycznym wymiarze posłużyć również decydentom politycznym zajmującym się sferą polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zwłaszcza relacjami ze Stanami Zjednoczonymi i państwami regionu Bliskiego Wschodu.

Należy zatem podkreślić, iż problematyka polityki Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu w kontekście analizy materii dominant i elementów jej kontynuacji (ciągłości) i zmian charakterystycznych dla kolejnych amerykańskich administracji w okresie pozimnowojennym nie doczekała się jak dotąd zwartego opracowania, ani w literaturze ani polsko-, ani obcojęzycznej. Faktem jest, iż literatura zarówno polsko- jak i również obcojęzyczna (zazwyczaj anglojęzyczna) jest dosyć bogata w materii analizy wybranych problemów polityki USA wobec poszczególnych państw Bliskiego Wschodu, rywalizacji mocarstw na Bliskim Wschodzie, konfliktu izraelsko-arabskiego, problematyki terroryzmu międzynarodowego i fundamentalizmu islamskiego, bliskowschodniego procesu pokojowego, czy też wyzwań Arabskiej Wiosny i jej wiodących implikacji a nawet kwestii pojawienia się i funkcjonowania tak zwanego Państwa Islamskiego. Publikacje te mają jednak charakter selektywny, w przeciwieństwie do holistycznego ujęcia problemu w przedstawionej do oceny monografii mojego autorstwa, co zaś stanowi ogromny walor mojej pracy.

Co również należy podkreślić, wybrana przeze mnie tematyka, jako przedmiot analizy w prezentowanej monografii, pozostaje przy tym niezwykle aktualna i podlega ciągłym zmianom. Co za tym idzie, część opracowań naukowych dotyczących wąsko lub szeroko

rozumianej polityki bliskowschodniej USA uległa już w pewnym stopniu dezaktualizacji. W literaturze przedmiotu brakuje zatem opracowania, które w sposób holistyczny traktuje o polityce USA wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym z uwzględnieniem strategii polityki bliskowschodniej (i to aż do administracji Donalda Trumpa), interesów, celów oraz wiodących wyzwań i zagrożeń dla amerykańskiej polityki bliskowschodniej niemniej jednak potraktowanych w ujęciu problematycznym z perspektywy dominant i elementów ich ciągłości i zmiany.

Monografia *Polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym. Elementy kontynuacji i zmiany* jest zatem pierwszą w polskiej i anglojęzycznej literaturze naukowej, która w sposób całościowy, analityczny i syntetyczny traktuje eksplorowane tezy i stawiane pytania badawcze, co stanowi znaczny wkład w rozwój nauki polskiej.

Ogromną zaletą i wartością dodaną prezentowanej przeze mnie monografii jest oryginalne ujęcie tematu i szeroka cezurą, która pozwoliła na dokonanie szczegółowej analizy polityki USA wobec regionu bliskowschodniego w okresie pozimnowojennym.

Powstanie przedstawianej monografii stanowi zatem istotny wkład w rozwój nauki o stosunkach międzynarodowych, a zwłaszcza tych dziedzin, które dotyczą szeroko pojętej problematyki regionu Bliskiego Wschodu (elementów orientalistyki) oraz polityki Stanów Zjednoczonych (elementów amerykanistyki).

Prezentowany projekt badawczy spełnia zatem podstawowy warunek oryginalności badań podstawowych. Dotychczas nie ukazała się ani w Polsce, ani za granicą, żadna praca, która omówiłaby w sposób całościowy politykę zagraniczną Stanów Zjednoczonych Ameryki wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym (do końca 2018 roku) w ujęciu problemowym w kontekście dominant i elementów jej kontynuacji i zmiany. Prezentowany przeze mnie w monografii materiał może zostać wykorzystany do dalszych badań

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych).

Po obronie rozprawy doktorskiej i uzyskaniu stopnia doktora moja praca naukowa i zainteresowania badawcze koncentrowały się wokół trzech głównych obszarów.

Pierwszy z nich skupiał się wokół problematyki dotyczącej polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych, ze szczególnym uwzględnieniem polityki bliskowschodniej USA, zarówno w wymiarze bilateralnym, jak również multilateralnym w szerokim okresie czasu, bowiem zarówno w XX, jak i w dwóch pierwszych dekadach XXI wieku.

Pierwszym materialnym wynikiem moich badań prowadzonych we wskazanej materii po obronie rozprawy doktorskiej była monografia podejmująca zagadnienia związane z miejscem Iraku w polityce zagranicznej USA w okresie pozimnowojennym (*Irak w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w okresie pozimnowojennym*, Wyd. Remar i Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2011, ss. 374, ISBN 978-83-61975-44-1). Praca ta stanowiła przede wszystkim wynik pogłębionej analizy dokonanej w rozprawie doktorskiej, aczkolwiek w innym (zaktualizowanym) ujęciu czasowym i w nieco zmodyfikowanym ujęciu problemowym. Drugim osiągnięciem, ogromnie istotnym w moich badaniach nad polityką bliskowschodnią USA, była kolejna monografia (*Bliski Wschód w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 1945-2012*, Wyd. Remar i Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2012, ss. 517, ISBN 978-83-61975-17-5), w której w sposób holistyczny a zarazem syntetyczny starałam się wskazać wiodące tendencje, interesy i cele w polityce USA wobec Bliskiego Wschodu zarówno w perspektywie historycznej (w okresie zimnej wojny), jak również współcześnie (po rozpadzie układu bipolarnego), co znalazło wyraz w temporalnym ujęciu problemu i zamknięciu go w latach 1945-2012.

Swoje zainteresowania związane z tym obszarem badawczym permanentnie pogłębiałam analizując relacje pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a wybranymi państwami Bliskiego Wschodu, zwłaszcza z tymi o znaczeniu strategicznym dla USA – Izraelem, Arabią Saudyjską, Egiptem, Jordanią, ale również z Tunezją – w kontekście wyzwań Arabskiej Wiosny, co znalazło wyraz w szeregu artykułów naukowych opublikowanych zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Do najważniejszych osiągnięć w tej sferze należy zaliczyć następujące artykuły: *Umacnianie państwowości Izraela jako jeden z celów polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych w regionie Bliskiego Wschodu w XX i XXI wieku*, „Studia Polityczne” 2012, vol. 29, ss. 177-217, ISSN 1230-3135; *Stosunki amerykańsko-saudyjskie na przestrzeni XX i XXI wieku*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2012, vol. 36, ss. 205-227, ISSN 1505-2192; *Królestwo Jordanii w polityce Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu w okresie pozimnowojennym*, „Studia Politicae Universitatis Silesiensis” 2014, Tom XII, ss. 131-159, ISSN 0208-6336, 1895-3492; *Egipt w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych. Elementy ciągłości i zmiany w kontekście Arabskiej Wiosny*, „Studia Polityczne” 2014, vol. 35, ss. 109-142, ISSN 1230-3135; *Stany Zjednoczone wobec wyzwań i implikacji Arabskiej Wiosny w Tunezji. Próba bilansu*, „Studia Polityczne” 2015, vol. 40, ss. 11-34, ISSN 1230-3135; *The Foreign Policy Of The United States Towards Tunisia In The Context Of Challenges Posed By The Arab Spring*, „Politické Vedy / Political Sciences” 2/2017,

vol. XX, (Slovakia), ss. 91-115, ISSN 1335-2741,
<http://www.politickevedy.fpvvmv.umb.sk/archiv-vydani/2017/2-2017/>.

Należy w tym kontekście nadmienić ponadto, iż z perspektywy prowadzonych przeze mnie badań nad polityką bliskowschodnią Stanów Zjednoczonych równie ciekawe pozostawało holistyczne podejście do analizowanej problematyki. Niektóre aspekty szczególnie interesujące wydawały się do zbadania również w ujęciu historycznym. Takie podejście znalazło wyraz w artykule *Stabilność państw sojuszniczych a cele polityki zagranicznej USA na Bliskim Wschodzie (1945-1989)*, „Bliski Wschód. Społeczeństwa-Polityka-Tradycje” 2011, nr 8, ss. 174-201, ISSN 1733-1464; jak również w tekście: *Powstrzymywanie ZSRR jako jeden z celów polityki zagranicznej USA wobec Bliskiego Wschodu w okresie zimnej wojny*, „Gdańskie Studia Międzynarodowe” 2013, nr 1-2, ss.125-151, ISSN 1730-46-52; *Doktrynalne podstawy polityki zagranicznej Stanów Zjednoczonych wobec Bliskiego Wschodu w latach 1945 – 1989*, [w:] *Śląsk. Polska. Europa. Świat. Pamięci Profesora Jana Przewłockiego*, red. K. Mieroszewski, M. Stolarczyk, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2013, ss. 247-273, ISBN 978-83-226-2160-8; czy też w artykule: *Ropa naftowa jako jedna z determinant polityki Stanów Zjednoczonych w regionie Bliskiego Wschodu w okresie funkcjonowania układu bipolarnego*, opublikowanym w pracy zbiorowej *Miedzy idea, pasją a działaniem. Księga jubileuszowa dedykowana dr. hab. Marianowi Mitrędze*, red. P. Grzywna, J. Lustig, N. Stępień-Lampa, B. Zasepa, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017, ss. 595-620, ISBN 978-83-226-3192-8, e-ISBN 978-83-226-3193-5.

Prowadząc badania nad amerykańską polityką bliskowschodnią niezwykle ważnym było wykorzystywane przeze mnie podejście problemowe, dokonywanie analiz wyzwań i zagrożeń płynących z regionu Bliskiego Wschodu w czasie adekwatnym do pojawiających się problemów. Trzy artykuły zostały opublikowane z takim właśnie założeniem, w tym dwa w periodykach a jeden w pracy zbiorowej: *Polityka USA wobec Bliskiego Wschodu po Arabskiej Wiośnie*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2012, nr 1, ss. 267-298, ISSN 1733-2680; *Problem terroryzmu bliskowschodniego i fundamentalizmu islamskiego w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w XXI wieku*, [w:] *Asymetryczne zagrożenia bezpieczeństwa narodowego w XXI wieku*, red. T. Szczurek, Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2014, ss. 25-51; *New directives in Donald Trump's administration's foreign policy towards the Middle East*, „INTERNATIONAL and SECURITY STUDIES”, No 2, Institute for Security, Energy and Climate Studies – ISECS Warsaw 2017, ss. 191-209, ISSN: 2543-9804.

W ramach badań nad wymiarem polityki bliskowschodniej USA niezwykle ważna była dla mnie także analiza strategii poszczególnych administracji, zarówno w kontekście

konkretnych wyzwań i zagrożeń pojawiających się na Bliskim Wschodzie, nierzadko wywołanych błędną oceną sytuacji przez amerykańskich decydentów politycznych, jak również nieracjonalnym przekonaniem o misyjności roli USA na Bliskim Wschodzie, zwłaszcza w kontekście szerzenia demokratycznych ideałów w tej części globu. Ten aspekt amerykańskiej polityki bliskowschodniej został opracowany przeze mnie w dwóch artykułach: *Implikacje trzeciej wojny w Zatoce Perskiej dla globalnej strategii Stanów Zjednoczonych w okresie administracji George'a W. Busha i Baracka Obamy*, [w:] *Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w rejonie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej u progu XXI wieku*, red. R. Bania, K. Zdulski, Wyd. Ibidem, Łódź 2012, sa. 156-182, ISBN 978-83-63547-01-1; oraz *USA wobec Bliskiego Wschodu: od Baracka Obamy do Donalda Trumpa*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2018, nr 3, sa. 173-195, e-ISSN 2451-0610, ISSN 1733-2680.

Warto przy tym dodać, iż mojej uwadze badawczej stale podlegała ewoluująca pozycja USA w świecie, charakter amerykańskiej mocarstwowości (supermocarstwowości) oraz wpływ innych aktorów areny międzynarodowej, zwłaszcza konkurencyjnych wobec USA mocarstw regionalnych i sektorowych, na globalną pozycję USA, a tym samym możliwości ich oddziaływania na Bliskim Wschodzie. Analiza tego problemu znalazła wyraz w artykule: *Ewolucja pozycji międzynarodowej USA w okresie pozimnowojennym*, „Studia Politicae Universitatis Silesiensis” 2018, T. 21, s. 59-88, e-ISSN 2353-9747.

Drugi obszar moich zainteresowań obejmował materię skupioną wokół szeroko pojętych konfliktów zbrojnych i sporów międzynarodowych, zwłaszcza w regionie Bliskiego Wschodu oraz Afryki Północnej. W ramach badań w tej płaszczyźnie eksplorowałam przede wszystkim obszar relacji wewnątrzregionalnych w wymiarze politycznym, w tym instytucjonalnym, ale także gospodarczym i kulturowo-społecznym, które swoją specyfiką przyczyniały się do pogłębiania tendencji konfliktogennych w regionie. Badania w tych płaszczyznach znalazły odzwierciedlenie w wielu opracowanych przeze mnie tekstach, w tym w tekście poświęconym statusowi i roli kobiet na przykładzie Jordanii, Egiptu i Arabii Saudyjskiej (*Status kobiety w islamie. Teoria i praktyka na przykładzie wybranych państw arabskich*, „Gdańskie Studia Międzynarodowe”, Vol. 10, nr 1-2, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2012, ss. 130-155, ISSN 1730-46-52), czy w dwóch opracowaniach dotyczących specyficznej materii Islamskiej Republiki Iranu, które obejmowały sferę uwarunkowań wewnętrznych i ich wpływu na kształt polityki zagranicznej tego państwa. Pierwszy tekst (artykuł naukowy) eksplorował kwestię związaną ze specyfiką teoretycznych możliwości swobodnego funkcjonowania i praktycznych ograniczeń dla partii politycznych w Islamskiej Republice Iranu (*Istota i znaczenie partii politycznych w Islamskiej Republice*

Iranu, [w:] *Rządy mniejszościowe w wybranych państwach świata. Studium prawno-politologiczne*, Wyd. Remar, Katowice 2014, ss. 207-233, ISBN 978-83-61975-81-6). Drugie opracowanie pozostające w tej problematyce, wydane w formie monografii, wydaje mi się zaś szczególnie istotne i warte wyeksponowania, jako że było pierwszym w polskiej literaturze naukowej, które w sposób całościowy zdefiniowało istotę irańskiego systemu konstytucyjnego a zostało wydane w prestiżowej serii Wydawnictwa Sejmowego (*System konstytucyjny Islamskiej Republiki Iranu*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2014, ss. 122, ISBN 978-83-7666-310-4).

Przedmiotem moich zainteresowań w ramach drugiego nurtu prowadzonych przeze mnie badań pozostawały również toczony w regionie Bliskiego Wschodu wielopoziomowe i wielopłaszczyznowe wojny zastępcze (*proxy wars*). Szczególnie istotna w tym wymiarze wydaje się zaś rywalizacja saudyjsko-irańska, której przyczyny i wymiary starałam się zgłębić w kilku tekstach, w tym szczególnie tych poświęconych aktualnemu konfliktowi w Jemenie, a także aspektom *proxy wars*, które były widoczne podczas Arabskiej Wiosny w Bahrajnie. Wyniki moich badań poświęconych tej problematyce znalazły wyraz w artykułach naukowych takich jak: *Bahrain as area of Saudi-Iranian rivalry in the second decade of XXI century*, „*Studia Politicae Universitatis Silesiensis*” 2017, Tom 19, ss. 177-203, ISSN 1895-3492, e-ISSN 2353-9747; *Rola hard power w polityce zagranicznej Arabii Saudyjskiej w XXI wieku na przykładzie Bahrajnu i Jemenu*, „*Dyplomacja i Bezpieczeństwo*” 2015, nr 1 (3), ss. 171-189, ISSN 2300-4282; *Hard power a soft power w polityce zagranicznej Arabii Saudyjskiej w drugiej dekadzie XXI wieku. Casus Bahrajnu i Jemenu*, „*Stosunki Międzynarodowe – International Relations*” 2016, nr 52 (1), ss. 189-210, ISSN 0209-0961; *Arabia Saudyjska wobec konfliktu jemeńskiego w drugiej dekadzie XXI wieku*, [w:] *The World of Islam and Society/Świat islamu. Polityka i społeczeństwo*, ed. I. Kończak, M. Lewicka, A.S. Nalborczyk, Vol. 1 Politics/T. 1 Polityka, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2017, ss. 127-158, ISBN 978-83-231-3909-6.

Istotnym aspektem moich badań nad Bliskim Wschodem pozostawała również sfera rywalizacji i ścierania się interesów mocarstw globalnych i regionalnych w tym niezwykle strategicznym regionie, w którym coraz więcej podmiotów stara się lokować swoje interesy, co w niewątpliwy sposób staje się impulsem dla nowych i umocnienia trwających już konfliktów wewnątrzregionalnych, częstokroć umiędzynarodowionych. Ten aspekt znalazł odzwierciedlenie w następujących opracowaniach: *Bliski Wschód jako region ścierania się interesów mocarstw regionalnych i globalnych. Implikacje dla bezpieczeństwa międzynarodowego*, [w:] *Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego*

i narodowego pod koniec drugiej dekady XXI wieku, red. K. Czornik, M. Szynol, Uniwersytet Śląski, Katowice 2017, ss. 135-157, ISBN 978-83-226-3377-9, e-ISBN 978-83-226-3378-6; *Zmiana układu sił w regionie Bliskiego Wschodu w XXI wieku. Wybrane aspekty*, „Studia Politicae Universitatis Silesiensis”, Katowice 2018, T. 23, ss. 55-86 e-ISSN 2353-9747; *Destabilizacja Bliskiego Wschodu przez Zachód jako jedna z głównych determinant kryzysu migracyjno-uchodźczego w Unii Europejskiej*, [w:] *Kryzysy w Unii Europejskiej w drugiej dekadzie XXI wieku. Uwarunkowania – przebieg – implikacje*, red. T. Kubin, M. Stolarczyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018, ss. 180-213, ISSN 0208-6336.

W nurt moich zainteresowań dotyczących konfliktów bliskowschodnich wpisywały się również wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego, związane nie tylko z kwestią destabilizacji politycznej regionu, czy sferą zakłóceń w sektorze energetycznym związanych z ulokowanymi na Bliskim Wschodzie zasobami surowców energetycznych, ale również kwestia wyzwań i zagrożeń wynikających z ewoluujących zjawisk terroryzmu międzynarodowego (dżihadyzmu) i radykalizacji religijnej, która przejawiała się pogłębianiem zjawisk związanych z fundamentalizmem muzułmańskim. Istotne z tej perspektywy pozostają te opracowania, które postanowiłam poświęcić analizie konkretnych konfliktów w regionie, ich przyczyn, przebiegu i implikacji, w tym: *Amerykańska percepcja wojny iracko-irańskiej (1980-1988)*, [w:] *Oblicza współczesnych konfliktów zbrojnych*, red. T. Okraska, JAK Studio, Katowice 2014, ss. 35-65, ISBN 978-83-940948-0-5; czy *Konflikt izraelsko-palestyński w latach 2014-2016. Od operacji „Ochronny Brzeg” (Protective Edge) do trzeciej intifady noży (Knife Intifada)*, „Studia Polityczne” 2017, nr 45, ss. 133-160, ISSN 1230-3135); a także *Próby stabilizacji Egiptu po Arabskiej Wiośnie. Military electoral authoritarianism*, „Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka” 2018, nr 3, ss. 41-59, e-ISSN 2451-0718 ISSN 1899-6264.

W swoich badaniach nie unikałam również podejścia i wyjaśnień teoretycznych dotyczących polityki zagranicznej i materii bliskowschodniej, co potwierdzają teksty: *Bliski Wschód w nauce o stosunkach międzynarodowych. Aspekty teoretyczne*, [w:] *Na drodze do wyjaśnienia problemów politycznych. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Markowi Barańskiemu*, red. A. Czyż, S. Kubas, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018, ss. 401-414, ISBN 978-83-226-3392-2, e-ISBN 978-83-226-3393-9, jak również *Polityka zagraniczna państwa jako jedna z kategorii w nauce o stosunkach międzynarodowych. Wybrane aspekty*, [w:] *Stosunki międzynarodowe na początku XXI wieku. Wybrane aspekty*, red. K. Czornik, T. Okraska, M. Szynol, Uniwersytet Śląski, Katowice 2017, ss. 13-38, ISBN 978-83-226-3374-8, e-978-83-226-3379-3. Pragnę przy tym podkreślić, iż szeroko pojęta problematyka

bliskowschodnia od wielu lat stanowi przedmiot prowadzonych przeze mnie badań, co w dużym stopniu ułatwia mi permanentnie pogłębiania znajomość języka arabskiego.

Z pełnym przekonaniem mogę zaś stwierdzić, iż swego rodzaju zwieńczeniem moich wieloletnich badań nad materią konfliktów i wojen w regionie Bliskiego Wschodu, eksponowanych w ramach szeroko pojętego drugiego pola badawczego, jest monografia, której jestem współautorką, poświęcona wybranym konfliktom zbrojnym na Bliskim Wschodzie i w Afryce w drugiej dekadzie XXI wieku. Trzy rozdziały wskazanej monografii, które samodzielnie opracowałam, poświęciłam problemowi konfliktu izraelsko-palestyńskiego, wojnie domowej w Libii i interwencji NATO z 2011 roku, a tym samym jej implikacjom i pogrążaniem się Libii w stanie permanentnej wojny domowej, a także kwestii powstania, funkcjonowania i upadku ISIS – ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy irackiej funkcjonowania tak zwanego Państwa Islamskiego (K. Czornik, M. Lakomy: *Konflikty zbrojne na Bliskim Wschodzie i w Afryce w drugiej dekadzie XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018, s. 412, ISBN 978-83-226-3613, e-ISBN 978-83-226-3614-5).

Trzecia zaś płaszczyzna, która pozostawała w orbicie moich badań dotyczyła szeroko pojętej sfery polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. W jej ramach mogę wyodrębnić trzy kierunki, które mnie szczególnie interesowały, i które starałam się zgłębiać. Pierwszy z nich dotyczył polskiej polityki wschodniej, zwłaszcza relacji polsko-rosyjskich i polsko-ukraińskich. Badając tą płaszczyznę poświęciłam swoje rozważania takim wyzwaniom dla polskiej polityki wschodniej, jak kwestia pomarańczowej rewolucji, czy wojna na Ukrainie i ich wpływ na relacje polsko-ukraińskie (*Miejsce Ukrainy w polskiej polityce zagranicznej po "pomarańczowej rewolucji". Próba bilansu*, [w:] *Stosunki Polski z sąsiadami w pierwszej dekadzie XXI wieku*, red. M. Stolarczyk, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2011, ss. 113-159, ISBN 978-83-226-1973-5; *Stosunki amerykańsko-rosyjskie w okresie kryzysu ukraińskiego. Wnioski dla Polski*, [w:] *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wyd. RODM, Katowice 2015, ss. 323-348, ISBN 978-83-938760-5-1; *Tarcza antyrakietowa jako jeden z gwarantów bezpieczeństwa Polski*, [w:] *Dylematy polityki bezpieczeństwa Polski na początku drugiej dekady XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, Wyd. RODM, Katowice 2014, ss. 161-190, ISBN 978-83-938760-2-0). Drugi kierunek obejmował sferę relacji politycznych, militarnych i gospodarczych Polski ze Stanami Zjednoczonymi, badanych zwłaszcza w aspekcie relacji polsko-rosyjskich. Ta płaszczyzna badań została przeze mnie zmaterializowana w tekstach takich jak: *Nowe akcenty w stosunkach amerykańsko-rosyjskich w okresie administracji*

Baracka Obama a bezpieczeństwo Polski, „Studia Politicae Universitatis Silesiensis” 2013, Tom XI, ss. 156-193, ISSN 0208-6336, 1895-3492; *Polityczny i wojskowy wymiar stosunków polsko-amerykańskich w pierwszej i drugiej dekadzie XXI wieku* (Katarzyna Czornik, Miron Lakomy), [w:] *Dylematy polityki zagranicznej Polski na początku XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2014, ss. 417-441, ISBN 978-83-8012-171-3. Z kolei trzeci kierunek w ramach moich zainteresowań polską polityką zagraniczną obejmował wymiar bliskowschodniej polityki RP. W tym kontekście podjęłam rozważania nad ewolucją polskiej polityki bliskowschodniej, interesami i celami polityki Polski wobec Bliskiego Wschodu, relacjami w poszczególnych państwach w regionie, które mogą być (są) istotnymi partnerami zwłaszcza gospodarczymi Polski, czy reakcją władz RP na wyzwania i zagrożenia płynące z Bliskiego Wschodu, w tym procesy takie jak Arabska Wiosna, czy kryzys migracyjno-uchodźczy. Te aspekty moich rozważań znalazły wyraz w następujących artykułach naukowych: *Polska percepcja Arabskiej Wiosny oraz jej implikacji w skali regionalnej i globalnej*, [w:] *Dylematy polityki zagranicznej Polski na początku XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2014, ss. 537-565, ISBN 978-83-8012-171-3; *Stosunki polsko-saudyjskie w drugiej dekadzie XXI wieku*, [w:] *Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wydawnictwo Fundacji na Rzecz Wspierania Edukacji i Samorządności wśród Młodzieży VIRIBUS UNITIS, Katowice 2016, ss. 381-413, ISBN 978-83-938760-8-2; *Bliski Wschód w polityce zagranicznej Polski w drugiej dekadzie XXI wieku. Aspekty polityczne*, [w:] *Polityka zagraniczna Polski w zmieniającym się łańdże międzynarodowym: Wybrane problemy*, red. R. Zięba, T. Pawłuszko, Wydawnictwo Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kielce 2016, ss. 235-257, ISBN 978-83-65139-81-8; *Problematyka uchodźców (migrantów) z Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej w kampanii parlamentarnej z 2015 roku. Analiza stanowisk*, [w:] *Polskie wybory 2014–2015 Kontekst krajowy i międzynarodowy – przebieg rywalizacji – konsekwencje polityczne*, Tom drugi, red. M. Kolczyński, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017, ss. 157 - 177, ISBN 978-83-226-3023-5.

Pragnę przy tym dodać, iż ważny wymiar moich badań nad polityką zagraniczną i bezpieczeństwem Polski, ale również nad wyzwaniami i zagrożeniami dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, stanowi sześć monografii, których jestem współredaktorką. Uważam to za jedno z najważniejszych osiągnięć w mojej pracy naukowej (*Dylematy polityki bezpieczeństwa Polski na początku drugiej dekady XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, Wyd. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej, Katowice 2014, ss. 460, ISBN 978-83-

938760-2-0; *Dylematy polityki zagranicznej Polski na początku XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2014, ss. 656, ISBN 978-83-8012-171-3; *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wyd. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej, Katowice 2015, ss. 444, ISBN 978-83-938760-5-1; *Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk, Wyd. Fundacji na Rzecz Wspierania Edukacji i Samorządności wśród Młodzieży VIRIBUS UNITIS, Katowice 2016, ss. 528, ISBN 978-83-938760-8-2; *Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego pod koniec drugiej dekady XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Szynol, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017, ss. 343, ISBN 978-83-226-3377-9, e-ISBN 978-83-226-3378-6; *Stosunki międzynarodowe na początku XXI wieku. Wybrane aspekty*, red. K. Czornik, T. Okraska, M. Szynol, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2017, ss. 349, ISBN 978-83-226-3374-8, e-ISBN 978-83-226-3379-3.

Wymienione powyżej trzy obszary badań naukowych stanowią spójną płaszczyznę moich zainteresowań skupionych wokół szeroko pojętej problematyki bliskowschodniej oraz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych, ze szczególnym uwzględnieniem w niej kierunku bliskowschodniego. Reasumując, licząc od czasu uzyskania stopnia naukowego doktora, jestem Autorką 4 monografii (w tym 1 współautorskiej wraz z dr hab. M. Lakomy); współredaktorem 6 prac pod redakcją; Autorką 39 artykułów naukowych (w tym jeden napisany wspólnie z dr hab. M. Lakomy) w języku polskim i angielskim oraz 3 recenzji książek i 5 materiałów popularyzatorskich.

Pragnę również dodać, iż w ramach swojej pracy naukowej po obronie doktoratu przygotowałam 13 recenzji artykułów naukowych, których problematyka dotyczyła materii stosunków międzynarodowych (zwłaszcza problematyki bliskowschodniej) dla istotnych polskich periodyków z zakresu nauk o polityce tj. „Studia Polityczne”, „Wrocławskie Studia Politologiczne”, „Politeja”, „Poliarchia”, „Hemispheres. Studies on Cultures and Societies”, czy „Konteksty Społeczne”. Jestem również Autorką pięciu materiałów popularyzatorskich, m.in. *Islamska Republika Iranu – tło polityczno-społeczne*, artPAPIER, 1 (265)/2015, oraz trzech opublikowanych recenzji książek, w tym jednej anglojęzycznej: *Charles Tripp: A History of Iraq*, Cambridge University Press, Edinburgh 2000, ss. 311, opublikowanej w „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2011, nr 27 ss. 181-186.

Udzielałam również konsultacji merytorycznych dla Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Katowicach działającego w ramach sieci MSZ RP przy opracowywaniu i wydawaniu Zeszytów Naukowych i scenariuszy lekcji.

W 2013 roku zostałam członkiem komitetu redakcyjnego półrocznika Instytutu Polityki Bezpieczeństwa przy Europejskim Centrum Analiz Geopolitycznych „Polityka Bezpieczeństwa”. Ponadto, od kwietnia 2016 roku pełnię funkcję redaktora tematycznego w zakresie stosunków międzynarodowych w czasopiśmie „Political Preferences”, zaś od listopada 2016 roku funkcję redaktora tematycznego w zakresie Bliskiego Wschodu w czasopiśmie „International and Security Studies”, wydawanego przez Institute for Security, Energy and Climate Studies – ISECS Warszawa.

Po obronie doktoratu uczestniczyłam w szeregu konferencji, seminariów i debat naukowych, w wielu różnych ośrodkach akademickich w Polsce. Występowałam zarówno w charakterze prelegenta, eksperta, jak również osoby prowadzącej konkretne panele dyskusyjne. Ponadto współorganizowałam sześć ogólnopolskich konferencji naukowych, a wraz z prof. dr hab. M. Stolarczykiem i dr hab. M. Lakomy byłam pomysłodawczynią organizowanej w INPiDz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach corocznej konferencji, odbywającej się cyklicznie od 2014 roku, poświęconej problematyce bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Łącznie partycypowałam w 27 tego typu przedsięwzięciach naukowych

1. Ogólnopolska konferencja: *Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w obszarze MENA (Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki)*, Katedra Bliskiego Wschodu i Północnej Afryki Uniwersytetu Łódzkiego, Wydział Operacji Morskich Akademii Marynarki Wojennej, Wydział Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej, 17.10.2011. Tytuł wystąpienia: *Implikacje trzeciej wojny w Zatoce Perskiej dla globalnej strategii Stanów Zjednoczonych w okresie administracji George'a W. Busha i Baracka Obamy*.
2. Debata naukowa: *Stosunki amerykańsko-irańskie z udziałem autora książki „Stosunki USA–Iran za prezydentury Ahmadinejada”* – Dariusza Krajewskiego, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 16.02.2012. Udział w charakterze eksperta.
3. II Kongres Politologii w Poznaniu. 19-21.09.2012.
4. Ogólnopolska konferencja: *Autonomia terytorialna w perspektywie europejskiej*, Uniwersytet Śląski, Ustroń, 12-14.11.2012.

5. Ogólnopolska konferencja: *Dylematy polityki zagranicznej Polski w kontekście ewolucji środowiska międzynarodowego na przełomie pierwszej i drugiej dekady XXI wieku*, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. 23-25.09.2013. Współorganizator konferencji.
6. III Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych: *Znaczenie realizmu dla rozwoju nauki o stosunkach międzynarodowych: typologia i klasyfikacja, badanie polityki zagranicznej państwa i stosunków międzynarodowych*, 9.11.2013, Bielsko-Biała.
7. VII Ogólnopolska Konferencja Akademickich Ośrodków Politologicznych, 13-14.05.2014, Ustroń.
8. Seminarium Naukowe z okazji 10-lecia działalności Centrum Szkolenia Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia w SZ RP: *Zagrożenia CBRN jako wyznacznik procesu szkolenia specjalistów wojsk chemicznych oraz organów zarządzania kryzysowego i służb ratowniczych*, Akademia Obrony Narodowej, 19.11.2014, Warszawa.
9. Ogólnopolska konferencja: *Bezpieczeństwo Polski w drugiej dekadzie XXI wieku – problemy i wyzwania*, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 14.11.2014. Współorganizator konferencji.
10. III Kongres Politologii „Odsłony Polityki”, Kraków, 22-24.09.2015 r. Tytuł wystąpienia: *Dyplomacja i siła militarna w polityce zagranicznej Arabii Saudyjskiej w XXI wieku na przykładzie Bahrajnu i Jemenu*.
11. Ogólnopolska konferencja: *Bezpieczeństwo Polski i bezpieczeństwo międzynarodowe w kontekście konfliktu ukraińskiego*”, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 10.12.2015. Współorganizator konferencji. Tytuł wystąpienia: *Stosunki amerykańsko-rosyjskie w okresie kryzysu ukraińskiego. Wnioski dla Polski*.
12. Ogólnopolska konferencja: *Polskie wybory 2014-2015. Kontekst krajowy i międzynarodowy - przebieg rywalizacji - konsekwencje polityczne*, Uniwersytet Śląski, Ustroń, 25-27.11.2015.
13. Ogólnopolska Konferencja Ośrodków Akademickich: *Politologia w Polsce. Badania – kształcenie – organizacja*, 7-8.04.2016, Uniejów.
14. Ogólnopolska konferencja: *Polityka zagraniczna Polski w zmieniającym się ładzie międzynarodowym*, Chęciny 12-13.05.2016 (organizator: Zakład Teorii i Historii Stosunków Międzynarodowych w Instytucie Stosunków Międzynarodowych WDiNP Uniwersytetu Warszawskiego, Katedra Krajów Europy Północnej WPAi Z UJK). Tytuł

- wystąpienia: *Bliski Wschód w polityce zagranicznej Polski w drugiej dekadzie XXI wieku. Aspekty polityczne*.
15. Ogólnopolska konferencja: *Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku*, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 1.12.2016. Współorganizator konferencji. Tytuł wystąpienia: *Stosunki polsko-saudyjskie w drugiej dekadzie XXI wieku*.
 16. Ogólnopolska konferencja jubileuszowa z okazji 40-lecia Instytutu Stosunków Międzynarodowych: *Stosunki międzynarodowe w czasach globalnego kryzysu*, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 5.12.2016.
 17. Ogólnopolska konferencja: *Wojny Zachodu. Fiasko dobrych intencji?*, Zakład Studiów Strategicznych, Instytut Stosunków Międzynarodowych, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytet Warszawski, 24.01.2017.
 18. Ogólnopolska Konferencja Ośrodków Akademickich: *Politologia wobec wyzwań współczesności*, Uniwersytet Gdański, Gdynia, 10-11.04.2017.
 19. Ogólnopolska konferencja: *Bezpieczeństwo w pierwszej i drugiej dekadzie XXI wieku w wymiarze narodowym i międzynarodowym. Zagrożenia i perspektywy*, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego, 10.05.2017 roku. Konferencja organizowana wraz z Komendą Główną Policji. Współorganizator konferencji. Prowadzenie panelu dyskusyjnego. Prelegent. Tytuł wystąpienia: *Bliski Wschód jako region ścierania się interesów mocarstw regionalnych i globalnych. Implikacje dla bezpieczeństwa międzynarodowego*.
 20. Ogólnopolska konferencja: *Polityki publiczne w dobie kryzysu. Dylematy teorii i praktyki*, Ustroń, 16-17.11.2017 r. Organizator: INPiDz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.
 21. Ogólnopolska konferencja: *Współpraca interdyscyplinarna Policji w zakresie ochrony praw człowieka*, 27.11.2017, Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach.
 22. I Ogólnokrajowa Konferencja Naukowa: *Doskonalenie organizacji działań Policji na poziomie lokalnym*, 27.02.2018, Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach.
 23. Ogólnopolski Zjazd Ośrodków Politologicznych: *Politologia w Polsce a Konstytucja dla Nauki 2018* w Łagowie Lubuskim, 09-10.04.2018, Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.
 24. IV Ogólnopolski Kongres Politologii: *Państwo w czasach zmiany*, UMCS w Lublinie, 18-20.09.2018.

25. II Ogólnopolska Konferencja Naukowa Uniwersytetu Śląskiego i Komendy Głównej Policji: *Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego w XXI wieku*, 18.10.2018, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Współorganizator konferencji. Prowadzenie panelu dyskusyjnego.
26. Ogólnopolska konferencja: *Polska polityka 1918-2018*, Wisła 5-6.11.2018. Organizator: INPiDz Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.
27. Konferencja naukowa: *Ustawa 2.0 – nowe wyzwania, perspektywy i możliwości*, zorganizowana przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, 19-20.02.2019 Kroczyce. Współprelegent z dr hab. Patrycją Szostok-Nowacką: *Jakość dydaktyki w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa*. Prowadzenie sesji warsztatowej dla pracowników dydaktycznych: *Jakość dydaktyki w INPiDz*.

Istotnym osiągnięciem naukowym w materii popularyzacji prowadzonych przeze mnie badań naukowych był dwukrotny pobyt w Wiedniu w celu wygłoszenia wykładów dla studentów kierunku Stosunki Międzynarodowe Wydziału Zamiejscowego Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfanteo w Wiedniu, co nastąpiło odpowiednio: 19.12.2015 – wystąpienie nt. *Islamska Republika Iranu – uwarunkowania polityczne i ustrojowe* oraz 26.01.2019 wystąpienie nt. *Islam na przestrzeni wieków – od hidżry do tak zwanego Państwa Islamskiego*.

Równie wartościowym moim osiągnięciem naukowym był udział w wielu projektach badawczych realizowanych zarówno w ramach Zakładu Stosunków Międzynarodowych INPiDz UŚ, dotacji WNS na prowadzenie badań naukowych dla młodych naukowców, jak projektów realizowanych Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Katowicach. W ww. projektach badawczych partycypowałam zarówno w charakterze kierownika, jak i członka takiego projektu. Warto wymienić przynajmniej kilka: od lipca 2011 roku do grudnia 2011 roku byłam kierownikiem projektu badawczego realizowanego przez młodych pracowników Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w ramach konkursu na badania statutowe w 2011 roku. Tytuł w/w projektu badawczego brzmiał: *Irak w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w okresie pozimnowojennym*. Udokumentowany, wymierny efekt podjętego i analizowanego problemu stanowi publikacja naukowa (monografia w języku polskim) pod tym samym tytułem; w 2012 roku zrealizowałam kolejny projekt badawczy przeznaczony dla młodych pracowników Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Tytuł w/w projektu badawczego brzmiał: *Bliski Wschód w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w latach 1945-2012*. Udokumentowanym, wymiernym efektem podjętego

i analizowanego problemu jest publikacja naukowa (monografia w języku polskim) pod tym samym tytułem; w 2013 zrealizowałam wraz z dr. Mironem Lakomy kolejny projekt badawczy przeznaczony dla młodych pracowników Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Tytuł w/w projektu badawczego brzmiał: *Dylematy polityki zagranicznej Polski w kontekście ewolucji środowiska międzynarodowego na przełomie pierwszej i drugiej dekady XXI wieku*. Wymiernym efektem podjętego i analizowanego problemu była ogólnopolska konferencja naukowa, której byłam współorganizatorem wraz z prof. dr. hab. Mieczysławem Stolarczykiem oraz dr. Mironem Lakomy – Ustroń 23-25 września 2013 r. (pod tym samym tytułem); w 2014 zrealizowałam wraz z prof. dr. hab. Mieczysławem Stolarczykiem i dr. Mironem Lakomy kolejny projekt badawczy przeznaczony dla młodych pracowników Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Tytuł w/w projektu badawczego brzmiał: *Dylematy polityki zagranicznej Polski na początku XXI wieku*. Udokumentowanym, wymiernym efektem podjętego i analizowanego problemu jest publikacja naukowa pod tym samym tytułem; w latach 2012-2014 byłam również kierownikiem projektu badawczego nt. *System konstytucyjny Islamskiej Republiki Iranu* dla Wydawnictwa Sejmowego w Warszawie; kolejny to *Stosunki Polski z sąsiadami w pierwszej dekadzie XXI wieku* – projekt badawczy zrealizowany przez Zakład Stosunków Międzynarodowych INPiDz UŚ; *Ewolucja porządku międzynarodowego na początku XXI wieku a bezpieczeństwo Polski* – temat badawczy realizowany w ramach badań statutowych w latach 2010-2013 przez Zakład Stosunków Międzynarodowych INPiDz UŚ; w 2014 roku byłam (wraz z dr. Mironem Lakomy) kierownikiem projektu badawczego: *Dylematy polityki bezpieczeństwa Polski na początku drugiej dekady XXI wieku*, który był współfinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, koordynowany przez Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Katowicach (luty – grudzień 2014). Głównym efektem tego przedsięwzięcia była publikacja naukowa w formie książki (*Dylematy polityki bezpieczeństwa Polski na początku drugiej dekady XXI wieku*, red. K. Czornik, M. Lakomy, Katowice 2014, ss. 460) sfinansowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP za pośrednictwem Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowych oraz zorganizowana przez realizatorów projektu konferencja ogólnopolska (11.12.2014) w INPiDz, UŚ (*Bezpieczeństwo Polski w drugiej dekadzie XXI wieku – problemy i wyzwania*); w okresie luty – grudzień 2015, współrealizowałam (wraz z prof. dr. hab. M. Stolarczykiem i dr. M. Lakomy) projekt badawczy: *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, prawne, gospodarcze oraz społeczne* (współfinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Regionalny Ośrodek

Debaty Międzynarodowej w Katowicach. Wymiernym efektem tego projektu była publikacja książkowa pt. *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne* oraz zorganizowana przez realizatorów projektu ogólnopolska konferencja naukowa dn. 10.12.2015 r. na WNS UŚ nt. *Bezpieczeństwo Polski i bezpieczeństwo międzynarodowe w kontekście konfliktu ukraińskiego*; od stycznia 2016 roku współrealizowałam (wraz z prof. dr hab. M. Stolarczykiem, dr M. Lakomy) projekt badawczy nt. *Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku*. Wymiernym efektem tego projektu była publikacja naukowa pod tytułem *Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku* oraz zorganizowana przez realizatorów projektu ogólnopolska konferencja naukowa, dn. 1 grudnia 2016 r. na WNS UŚ: *Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku*; w ramach projektu dla młodych pracowników nauki w 2017 roku uczestniczyłam również w projektach *Wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego pod koniec drugiej dekady XXI wieku*, którego efektem była zarówno konferencja naukowa, którą współorganizowałam wraz z Komendą Główną Policji, jak również praca pod redakcją pod tym samym jak projekt tytułem (10.05.2017) oraz w projekcie *Stosunki międzynarodowe na początku XXI wieku. Wybrane aspekty*, którego wymiernym rezultatem jest praca zbiorowa pod tym samym tytułem. Z kolei w 2018 roku sfinalizowałam wraz dr hab. M. Lakomy projekt naukowy współfinansowany ze środków dla młodych pracowników nauki, którego efektem jest monografia pt. *Konflikty zbrojne na Bliskim Wschodzie i w Afryce w drugiej dekadzie XXI wieku*, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018.

Pragnę również nadmienić, iż dwukrotnie ubiegałam się o przyznanie mi grantu z Narodowego Centrum Nauki, niestety bezskutecznie.

Istotną częścią moich osiągnięć naukowych po obronie doktoratu stały się działania na rzecz popularyzacji nauki. W ich ramach w latach 2013-2016 pełniłam funkcję eksperta Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Katowicach działającego w ramach sieci Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. W ramach współpracy z RODM zorganizowałam nie tylko ogólnopolskie konferencje naukowe, których efektem były publikacje, ale również udzielałam konsultacji merytorycznych, a także współorganizowałam odbywający się corocznie od 2014 roku *Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Konfliktach Zbrojnych po 1945 roku* przeznaczony dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych.

Niezwykle ważną częścią mojej pracy jest również działalność dydaktyczna. Od początku swojej pracy w INPiDz prowadziłam szereg zajęć – 16 różnych przedmiotów (ćwiczenia, wykłady, konwersatoria i seminaria dyplomowe) poświęconych problematyce

międzynarodowej. Były to m.in. międzynarodowe stosunki polityczne, integracja europejska, polska polityka zagraniczna, religia a stosunki międzynarodowe, polityka zagraniczna Stanów Zjednoczonych w okresie pozimnowojennym, fundamentalizm islamski, konflikty zbrojne i spory międzynarodowe w okresie pozimnowojennym, konwersatoria monograficzne na temat: *Bliski Wschód w polityce międzynarodowej; konflikty bliskowschodnie; problemy Bliskiego Wschodu*), Bliski Wschód w stosunkach międzynarodowych, podstawy orientalistyki oraz seminaria licencjackie. Zajęcia te prowadziłam zarówno na kierunku Politologia, Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, jak również na kierunku Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe (studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym). Prowadząc od wielu lat seminarium dyplomowe byłam zarówno promotorem (99 osób) prac licencjackich, jak i recenzentem (133 osoby) prac licencjackich, a także prac magisterskich.

Ponadto, w semestrze letnim 2013/2014 roku prowadziłam również wykłady skierowane do sędziów i prokuratorów z Protokołu dyplomatycznego na Podyplomowych Studiach Retoryki i Kreowania Wizerunku dla Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przy współpracy z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury z siedzibą w Krakowie. Współpracowałam również z Centrum Kształcenia Ustawicznego Uniwersytetu Śląskiego prowadząc wykłady w Uniwersytecie dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W 2016 roku zostałam powołana w skład Komisji ds. Strategii Rozwoju w Zakresie Kształcenia i Dydaktyki Wydziału Nauk Społecznych UŚ w kadencji 2016-2020.

Od 2014 roku pełnię ponadto funkcję koordynatora i opiekuna kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe (studia I i II stopnia) oraz specjalności Współczesne Stosunki Międzynarodowe na Politologii.

Od lat otrzymuję wysokie oceny ze strony studentów, co dotyczy nie tylko prowadzonych zajęć (wyniki ankiet), ale również współpracy ze studentami na różnych płaszczyznach. Zarówno w 2016 roku, jak również w 2017 roku zostałam wyróżniona przez studentów otrzymując nominację do Nagrody Lauru Studenckiego w kategorii „Przyjaciel studenta” (Gala Nagród Środowiskowych).

Ogromną wartością mojej pracy jest również działalność organizacyjna. W latach 2012-2016 piastowałam stanowisko Zastępcy Dyrektora Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa ds. Dydaktycznych, a od 2016 roku sprawuję funkcję Zastępcy Dyrektora Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa ds. Kształcenia. Warto przy tym dodać, iż w okresie od października 2014 roku do lutego 2015 roku pełniłam funkcję P.O. Zastępcy Kierownika Zakładu Stosunków Międzynarodowych w INPiDz UŚ.

Co więcej, od stycznia 2018 roku jestem przewodniczącą Komisji Rewizyjnej Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych Oddział w Katowicach, a od 1 września 2016 r. członkiem Rady Wydziału Nauk Społecznych UŚ. W latach 2014-2016 byłam ponadto członkiem Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe, a od 2016 roku członkiem Komisji ds. Strategii Rozwoju w Zakresie Kształcenia i Dydaktyki Wydziału Nauk Społecznych UŚ. Podnosząc swojej kwalifikacje w tej sferze uczestniczyłam w seminarium bolońskim „*Uczelnie wobec wyzwań wdrażania KRR i uczenia się przez całe życie*”, Uniwersytet Śląski, Katowice 20.06.2013 oraz w szkolenie na temat *e-learningu*, WNS Uniwersytet Śląski, 29.01.2013.

Wśród wielu inicjatyw i aktywności naukowo-dydaktycznych podejmowanych przeze mnie pragnę wyróżnić moje zaangażowanie na rzecz wpięty utworzenia i koordynowania specjalności Współczesne Stosunki Międzynarodowe na kierunku Politologia (nieprzerwanie od roku akademickiego 2012/2013), a kolejno powstania nowego kierunku studiów na pierwszym i drugim stopniu (w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym) Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe (opracowanie pełnej dokumentacji wraz z prof. dr hab. M. Stolarczykiem i dr. hab. M. Lakomy). Tym samym nieprzerwanie od roku akademickiego 2014/2015 pełnię pełni (wraz z dr hab. M. Lakomy) funkcję opiekuna i koordynatora studiów pierwszego stopnia kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe, a od roku akademickiego 2017/2018 opiekuna i koordynatora (wraz z dr hab. M. Lakomy) tożsamy studiów drugiego stopnia.

Od 2012 roku pełnię również funkcję opiekuna Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych w Uniwersytecie Śląskim, a także koordynata wielu umów o współpracy naukowo-dydaktycznej podpisanych pomiędzy poszczególnymi szeroko pojętymi instytucjami bezpieczeństwa a Uniwersytecie Śląskim w Katowicach oraz II Liceum Ogólnokształcącym w Mysłowicach a Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Do wskazanych umów należą: *Porozumienie o współpracy naukowo-dydaktycznej zawarte w dniu 9 grudnia 2014 r. w Katowicach pomiędzy Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Katowicach (...) a Uniwersytecie Śląskim w Katowicach*; *Porozumienie o współpracy naukowo-dydaktycznej zawarte w dniu 9 grudnia 2014 r. w Katowicach pomiędzy Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (...) a Uniwersytecie Śląskim w Katowicach*; *Porozumienie o współpracy naukowo-dydaktycznej podpisane dnia 22 kwietnia 2015 r. w Raciborzu pomiędzy Śląsko-Małopolskim Oddziałem Straży Granicznej im. nadkom. Jana Bocheńskiego (...) a Uniwersytecie Śląskim w Katowicach*; *Porozumienie o współpracy naukowo-dydaktycznej podpisane dnia 1 marca 2016 r. w Krakowie pomiędzy Okręgowym Inspektoratem Służby*

Więziennej w Krakowie (...) a Uniwersytetem Śląskim w Katowicach; Umowa o współpracy dydaktycznej pomiędzy Uniwersytetem Śląskim w Katowicach a II Liceum Ogólnokształcącym im. Powstańców Śląskich w Mysłowicach (współpraca obejmuje Wydział Nauk Społecznych, Wydział Prawa i Administracji oraz Wydział Filologiczny). Od kilku miesięcy koordynuję podpisanie kolejnego porozumienia (uzgadnianie tekstu umowy zostało zakończone) pomiędzy Dowództwem Komponentu Wojsk Specjalnych w Krakowie a Uniwersytetem Śląskim w Katowicach.

Nieprzerwanie od 2014 pełnię również funkcję opiekuna praktyk dla kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe (studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym), a od 2012 roku opiekuna praktyk dla specjalności integracja europejska, a kolejno współczesne stosunki międzynarodowe na kierunku Politologia.

Pozostaję również zaangażowana w sprawy organizacyjne INPiDz poprzez piastowanie funkcji sekretarza, członka i przewodniczącego kolejno powoływanych Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych. Dziesięciokrotnie pełniłam funkcję sekretarza Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na studia dzienne jednolite magisterskie, studia stacjonarne drugiego stopnia oraz licencjackie stacjonarne na kierunku Politologia w Katowicach i OD w Rybniku, jak również pięciokrotnie funkcję przewodniczącej i członka WKR na kierunek Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe (studia stacjonarne I stopnia).

W ramach aktywności dodatkowych realizowanych w ramach pracy organizacyjnej pragnę podkreślić: współpracę z firmą Cudotwórnia Events, Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz licznymi instytucjami bezpieczeństwa, która skupiała się na realizacji cyklu szkoleń dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe (m.in. kursy pierwszej pomocy przedmedycznej, kursy samoobrony, kurs języka migowego, warsztaty reagowanie w sytuacjach kryzysowych, warsztaty zasady naboru do służby więziennej, szkolenia antyterrorystycznego przeprowadzonego przez funkcjonariusza ABW, warsztaty kompetencji negocjacyjnych oraz warsztaty z negocjacji kryzysowych, warsztaty „Anti-Money Laundering Workshop” przeprowadzonych przez funkcjonariusza z Komendy Głównej Policji, warsztaty *Ochrona praw człowieka w kontekście działań Policji* przeprowadzonych przez mł. insp. Krzysztofa Kazka z Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach; współorganizację corocznego cyklu wykładów otwartych dla studentów INPiDZ ze szczególnym uwzględnieniem studentów BNiM i Politologii, w tym: wykładu gen. Romana Polko nt. *Globalna sieć terrorystyczna* 6.11.2014 r., wykładu gen. dra Mieczysława Bieńka nt. *Rola NATO w zwalczaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa międzynarodowego* 12.01.2016, wykładu byłego konsula RP w Arabii Saudyjskiej dra Jakuba Sławka nt. *Bezpieczeństwo Rady*

Współpracy Zatoki w kontekście Jemenu i nowej dynamiki 26.04.2016, wykładu gen. prof. dra hab. Stanisława Kozieja nt. *Międzynarodowe i krajowe uwarunkowania bezpieczeństwa Polski* 15.11.2016, wykładu podinsp. Jarosława Piorkowskiego (CBŚP) nt. *Transformacja terroryzmu na przełomie XX i XXI wieku w aspekcie użycia materiałów oraz urządzeń wybuchowych* 19.01.2017, wykładu podinsp. Daniela Dudka (wieloletni pracownik EUROPOL-u, obecnie funkcjonariusz Komendy Głównej Policji w Warszawie) nt. *EUROPOL – organizacja i strategia działania* 25.04.2017, wykładu mł. insp. Krzysztofa Kazka Pełnomocnika Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach ds. Ochrony Praw Człowieka nt. *Ochrona praw człowieka w kontekście działań Policji* 27.04.2017, wykładu funkcjonariusza Policji z krakowskiego Archiwum X Rafała Tracza nt. *Seryjni mordercy jako zjawisko społeczne* 18.01.2018. W 2016 roku pełniłam również funkcję Zastępcy Przewodniczącego Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności w województwie śląskim.

Reasumując swoją działalność pragnę dodać, iż od 2013 roku jest członkiem komitetu założycielskiego Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego. Działam również jako członek Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych oraz Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego. Od 2016 roku pełnię funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgr Moniki Szynol, a od 2017 roku promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgr Agnieszki Miarki. W 2012 roku otrzymała nagrodę JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego dla autorów najlepszych rozpraw doktorskich na Wydziale Nauk Społecznych UŚ w latach 2011-2012. W kolejnym roku otrzymałam Nagrodę Indywidualną II Stopnia JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego za działalność naukowo-badawczą. Z kolei w lipcu 2014 roku Ministerstwo Edukacji Narodowej przyznało jej Medal Komisji Edukacji Narodowej. W 2016 roku otrzymałam Nagrodę Indywidualną II Stopnia (JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego) za działalność organizacyjną.

